

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

12.03.2021. Nr. 1.7-2/353

Uz 17.12.2020. Nr. 1.2.-8/1756

Daugavpils pilsētas domei

Par SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts"

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Daugavpils pilsētas domes (turpmāk – Pašvaldība) vēstuli, kurā lūgts KP sniegt viedokli par pašvaldības veikto līdzdalības izvērtējumu kapitālsabiedrībā SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts"¹ (turpmāk – SPK).

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Ņemot vērā, ka Pašvaldība ir veikusi VPIL 88. panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī saņēmusi Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (turpmāk – LTRK) un biedrības „Latgales reģiona attīstības aģentūra”² viedokļus, KP sniegs viedokli (atzinumu) par Pašvaldības veiktā izvērtējuma atbilstību VPIL 88.panta noteikumiem.

LTRK norādījusi, ka tās ieskatā SPK būtu jāsaņem elektroenerģijas sadales pakalpojuma sniegšana. Attiecībā uz santehnisko, ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu, ēku pārvaldīšanas un remonta pakalpojumu, teritorijas uzkopšanas pakalpojumu sniegšanu, LTRK ieskatā Pašvaldībai būtu jāvērtē iespēja šo pakalpojumu sniegšanu nodot privātajam sektoram. Tāpat LTRK ieskatā Pašvaldībai būtu jāpārskata nepieciešamais pirts pakalpojumu sniegšanas apjoms un iespēja arī šo pakalpojumu nodot privātā sektora pārraudzībā. LTRK ieskatā Pašvaldībai būtu jāizbeidz deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumu sniegšana, ko Pašvaldības administratīvās teritorijas ietvaros nodrošina ne mazāk kā 5 komersanti.

¹ Pašvaldībai pieder 100% SIA "Sadzīves pakalpojumu kombināts" kapitāldaļu.

² Biedrība „Latgales reģiona attīstības aģentūra” ir publisku personu dibināta nevalstiska organizācija, kuras dibinātāji ir Latgales reģiona pašvaldības nevis privātie komersanti, sk.

http://visitlatgale.com/lv/latgale/lraa/vispariga_info

Saskaņā 14.09.2020. apstiprinātajiem SPK statūtiem³, kā SPK komercdarbības veidi (NACE klasifikators) norādīti:

- 1) elektroenerģijas apgāde (35.12);
- 2) elektroenerģijas sadale (35.13);
- 3) elektroenerģijas tirdzniecība (35.14);
- 4) ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde (36.00);
- 5) notekūdeņu savākšana un attīrīšana (37.00);
- 6) elektroinstalācijas ierīkošanas, cauruļvadu uzstādīšanas un citas līdzīgas darbības (43.2);
- 7) elektroinstalācijas ierīkošana (43.21);
- 8) sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (68.20);
- 9) cita veida tīrīšanas darbības (81.29);
- 10) fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi (96.04).

Pašvaldības izvērtējumā norādīts, ka SPK komercdarbības mērķis ir nodrošināt nepārtrauktu elektroapgādi, kvalitatīvu ūdensvada un kanalizācijas tīklu apkalpošanu, pašvaldības aktīvu uzturēšanu Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpniecības zonā (Daugavpils Biznesa parka teritorijā), nodrošināt pirts, medicīniskās deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumus atbilstoši noteiktajām kvalitātes prasībām un efektīvu finanšu līdzekļu izmantošanu. Attiecīgie darbības veidi tiek veikti, lai nodrošinātu no likuma "Par pašvaldībām" 15. panta pirmās daļas izrietošās pašvaldības autonomās funkcijas: 1. punkts - organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus un 7. punkts - nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību / sociālo aprūpi - pirts pakalpojumi, t.sk. Sociālo lietu pārvaldes klientiem, 2. punkts - gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (medicīniskā deratizācija un dezinfekcija), 10. punkts - sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā, rūpēties par bezdarba samazināšanu (elektroenerģijas piegāde, ūdensapgāde un kanalizācija, nekustamā īpašuma apsaimniekošana Ziemeļu rūpniecības zonā).

SPK tīmekļa vietnē⁴ norādīta informācija, t.sk. par SPK nodrošinātajiem Biznesa parka teritorijas zālāju pļaušanas un teritorijas uzkopšanas pakalpojumiem.

SPK sniedz arī neapdzīvojamo telpu nomas pakalpojumus (t.sk. ēku uzturēšanas remontdarbus).

Pašvaldība secina, ka pirts pakalpojumu, kā arī deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumu sniegšanu (gan pieejamības, gan cenu ziņā) šobrīd nenodrošina privātais sektors un SPK aizņemtā tirgus daļa šo pakalpojumu sniegšanā ir būtiska un novērš tirgus nepilnību Pašvaldības administratīvajā teritorijā, tādējādi šo pakalpojumu sniegšana ir pamatota ar VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktu.

Pašvaldība secina, ka Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpniecības zonas teritorijā sniegtajiem pakalpojumiem ir radīts monopols ar mērķi – radīt labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības veicināšanai, definējot, ka kapitālsabiedrības sniegtie pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas biznesa jomā atbilstoši VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punktam.

Līdz ar to Pašvaldība secina, ka SPK darbības pārtraukšana nav vēlama, jo saistīta ar pamatvajadzību nodrošināšanu iedzīvotājiem, kas ir Pašvaldības autonomā funkcija komunālo un sociālo jautājumu sniegšanas jomā. SPK likvidācija vai atsavināšana paredzami nozīmētu pakalpojumu pieejamības pasliktināšanos vai cenu pieaugumu.

Pamatojoties uz 2019. gada pārskata datiem, SPK ieņēmumu sadalījums pa pakalpojumu grupām ir šāds: ieņēmumi no elektroenerģijas sadales/tirdzniecības (*) (vairāk kā 60%), ieņēmumi no ūdens piegādes (*) (vairāk kā 10%), ieņēmumi no pirts

³ <http://sadzive.lv/wp-content/uploads/2021/02/Statuti-2020.pdf>

⁴ <http://sadzive.lv/kombinata-pakalpojumu/>

pakalpojumiem (*) (vairāk kā 10%), ieņēmumu no nekustamā īpašuma nomas (*) (mazāk kā 5%), ieņēmumi no medicīniskās deratizācijas un dezinfekcijas (*) (mazāk kā 5%), citi ieņēmumi (*) (mazāk kā 5%).

Pašvaldība norāda, ka SPK pakalpojumu veidi, cenu politika, cenas ir caurskatāmas, ekonomiski pamatotas ar pakalpojuma pašizmaksas aprēķinu un apstiprinātas/saskaņotas Pašvaldībā. Pašvaldības ieskatā SPK pakalpojumu cenas nekropļo tirgus cenu politiku un sniegtie pakalpojumi (pirts, sanitārijas) neierobežo jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu brīvajā tirgus nišā. Pakalpojumiem nepiemēro pārdošanas veicināšanas paņēmienus, lai palielinātu pakalpojumu apjomu vai piesaistītu klientus, kas nelabvēlīgi ietekmētu tirgu un konkurences situāciju.

Saskaņā ar Pašvaldības sniegto informāciju, SPK pirts pakalpojumus 2019. gadā izmantojuši (*) klienti, t.sk. (*) (jeb 71 %) Sociālo lietu pārvaldes klienti, kas liecina par nepieciešamību Pašvaldībai atbalstīt noteiktas pilsētas iedzīvotāju grupas ar nepietiekošiem iztikas līdzekļiem⁵, nodrošinot iedzīvotāju higiēnas pamatvajadzību apmierināšanu, minētā pakalpojuma pieejamību, kopumā sociālo palīdzību maznodrošinātām ģimenēm un sociāli mazaizsargātām personām saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 7.punktu.

Lai nodrošinātu Sociālo lietu pārvaldes klientus ar sabiedriskās pirts pakalpojumiem, Pašvaldība šos pakalpojumus pērk no SPK (pamatojoties uz naudas plūsmas datiem: 2017. gads (*), 2018. gads (*), 2019. gada (*)).

Pašvaldība norāda, ka privātā sektora piedāvātie pirts pakalpojumi ir orientēti uz atpūtas, izklaides vai ekskluzīvu procedūru izmantošanu, kas nenodrošina primāro higiēnas pamatvajadzību apmierināšanu ikdienā un lielākoties nav pieejami lielākajai daļai iedzīvotāju. SPK ir vienīgais uzņēmums pilsētā, kas spēj nodrošināt pirts pakalpojumu sniegšanu Daugavpils pilsētas domes Sociālo lietu pārvaldes klientiem, tas savukārt liecina par tirgus nepilnību minētajā pakalpojumu jomā.

Ņemot vērā iepriekšminēto, attiecībā uz SPK nodrošināto pirts pakalpojumu KP atzīst, ka attiecīgais pakalpojums (nodrošinot sociālo funkciju veikšanu, sniedzot pakalpojumus sociāli mazaizsargātām personām), novērš tirgus nepilnību VPIL 88. panta pirmās daļas 1.punkta izpratnē, ņemot vērā, ka privātā sektora piedāvātie maksas pakalpojumi ir orientēti uz ūdens atpūtas un izklaides pakalpojumu sniegšanu nevis primāro higiēnas pamatvajadzību nodrošināšanu. Vienlaikus KP ieskatā atbilstoši VPIL 88. panta otrajai daļai, kas pieprasa veikt ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sniegt konkrētos pakalpojumus, Pašvaldības izvērtējumu būtu nepieciešams papildināt ar vērtējumu par iespējām pirts pakalpojuma sniegšanā iesaistīt privātos pakalpojuma sniedzējus, t.sk. vērtējot iespēju pirts pakalpojumu vietu apsaimniekošanu nodot privātajiem pakalpojumu sniedzējiem.

Pašvaldība norāda, ka medicīniskās deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumi ir šauri specializēti, kas nodrošina sanitāro tīrību pašvaldības administratīvajā teritorijā. Pakalpojumi tiek sniegti, piedaloties iestāžu, uzņēmumu rīkotajos iepirkumos, t.sk. sniedzot pakalpojumus iepriekš noslēgto ilgtermiņa līgumu ietvaros, kas liecina par esošo speciālistu un pielietoto tehnoloģiju konkurētspēju. Pašvaldības ieskatā pretendenta nepietiekamība liecina par minēto pakalpojumu tirgus nepilnību Daugavpils pilsētā (Pašvaldība norāda, ka saskaņā ar internetvietņu datiem, Daugavpils pilsētā un novadā ir reģistrēti trīs minēto pakalpojumu sniedzēji), kā arī citu reģionu komersantu neieinteresētību minēto pakalpojumu sniegšanai Daugavpils pilsētā.

SPK sniegtos medicīniskās deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumus 2019.gadā izmantojuši vairāk nekā 100 Daugavpils pilsētas uzņēmumi. Tādējādi Pašvaldības ieskatā

⁵ Daugavpils pilsētas domes 2016. gada 8. decembra saistošie noteikumi Nr. 46 "Daugavpils pilsētas pašvaldības materiālais atbalsts mazaizsargātajām personām". <https://likumi.lv/ta/id/287759>

SPK nodrošinājusi savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 2. punktu. Pašvaldības ieskatā faktiskās cenas nav skatāmas kā konkurenci ierobežojošs faktors, jo Daugavpils pilsētā medicīniskās deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumu sniedz arī divi citi tirgus dalībnieki un nepastāv faktori, kas kavētu jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu. Pašvaldība, novērtējot SPK tirgus daļu konkrētu pakalpojumu grupā, secinājusi, ka 2019. gadā SPK šo pakalpojumu sniegšanu Pašvaldības teritorijā nodrošinājusi ~50% no potenciālajiem klientiem (vairāk kā 100 pilsētas iestādes un uzņēmumi).

Ņemot vērā iepriekšminēto attiecībā uz tirgus struktūru medicīniskās deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumu sniegšanas jomā Pašvaldības teritorijā, KP secina, ka SPK darbība šo pakalpojumu sniegšanas jomā Pašvaldības teritorijā, iespējams, daļēji novērš tirgus nepilnību atbilstoši VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktam, vienlaikus, ņemot vērā LTRK sniegto viedokli, KP aicina Pašvaldību veikt papildus izvērtējumu, ņemot vērā privāto komersantu viedokļus par to iespēju pilnībā nodrošināt šo pakalpojumu sniegšanu Pašvaldības teritorijā.

Kā arī KP atgādina par publiskas personas (tās kapitālsabiedrības) īpašo atbildību ievērot konkurences neitralitātes principu⁶, lai sabiedrības interesēs nepieļautu, ka publiskas personas (tās kapitālsabiedrības) rīcība kavē, ierobežo vai deformē konkurenci.

Attiecībā uz SPK darbības veidiem, kas tiek sniegti Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpniecības zonas teritorijā (elektroenerģijas piegāde, ūdensapgāde un kanalizācija, nekustamā īpašuma apsaimniekošana), Pašvaldības izvērtējumā norādīts, ka šiem pakalpojumiem noteiktās cenas neietekmē kopējās tirgus cenas, jo darbojas ierobežotā teritorijā, kā arī daļēji tās nosaka SPRK (ūdens un kanalizācijas pakalpojumi), savukārt elektrības iepirkuma cena ir tieši atkarīga no piegādes apjomiem, kas savukārt nosaka viena piegādātāja priekšrocības konkrētai ražošanas teritorijai.

SPK pakalpojumi tiek sniegti Daugavpils pilsētas iedzīvotājiem, juridiskām personām Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpniecības zonas teritorijā ar kopējo platību 194 ha, tai skaitā 68 ha pašvaldības īpašums. 27 ha neizmantots zemes gabals ir pašvaldības īpašums, kura uzturēšana un labiekārtošana ir potenciāls uzņēmējdarbības veicināšanai nākotnē.

Ziemeļu rūpniecības zona ir lielākais industriālais centrs ar rūpniecības objektiem un brīvām telpām, kurus ir iespējams pirkt vai nomāt saimnieciskās darbības veikšanai, tai skaitā plašu ražotņu izvietojumam. Ziemeļu rūpnieciskajā zonā ir iespējams veidot rūpniecības uzņēmumus ar lielu enerģijas patēriņu, jo teritorijā ir lielas elektriskās jaudas un gāze, blakus atrodas trešā pilsētas siltumcentrāle. Ziemeļos no teritorijas atrodas dzelzceļa šķirošanas stacija, teritorijā ir iespējams atjaunot dzelzceļa līnijas. TEN –T tīkla un valsts automaģistrāļu (A6, A13, P67, P68) pieejamība nodrošina izeju uz visiem maģistrālajiem autoceļiem.

Vērtējot SPK tirgus daļu konkrētu pakalpojumu grupā, Pašvaldība norādījusi, ka SPK nodrošina 78 % elektroenerģijas apgādes (31 ražošanas uzņēmums) un 100 % ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpniecības zonas teritorijā. Tādējādi aizņemtā tirgus daļa pa pakalpojumu veidiem Pašvaldības ieskatā liecina par būtisku tirgus nepietiekamību minētajos pakalpojumu veidos un SPK būtisku lomu šo pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā.

Telpu nomas pakalpojumi tiek sniegti gan uzņēmumiem, gan fiziskām personām, kopumā 30 saimnieciskās darbības veicējiem.

Energoresursu piegādes pakalpojumi (ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu apkalpošana, elektroenerģijas sadale un tirdzniecība) saimnieciskās darbības veicējiem

⁶ Konkurences likuma 14. pants, sk. Konkurences likums (redakcijā, kas stājās spēkā 01.01.2020.), <https://likumi.lv/ta/id/54890-konkurences-likums>

Ziemeļu rūpniecības zonā veicina saimniecisko darbību biznesa teritorijā atbilstoši likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 10. punktam.

Potenciālie klienti Ziemeļu rūpniecības zonā ir 40 uzņēmumi, kuriem tiek sniegti pakalpojumi saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, kā arī brīvās teritorijas, kuras tiek uzturētas kā potenciāls saimnieciskās darbības uzsākšanai vai paplašināšanai.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk - Regulators) ir izdevusi SPK licenci elektroenerģijas sadales pakalpojumu sniegšanai⁷, kā arī licenci elektroenerģijas tirdzniecībai⁸. Licence elektroenerģijas sadales pakalpojumu sniegšanai paredz SPK tiesības un pienākumus veikt elektroenerģijas sadali, pildot sadales sistēmas operatora funkcijas licencē noteiktajā darbības zonā (Daugavpils Biznesa parka teritorijā⁹).

KP konstatē, ka atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma¹⁰ 18. pantam ikviena sadales sistēmas operatora licences darbības zonu nosaka Regulators, turklāt licenču darbības zonu pārklāšanās netiek pieļauta, kā arī to, ka sadales sistēmas operators ir nošķirts no elektroenerģijas ražošanas, pārvades un tirdzniecības darbībām (nodrošinot tā neatkarību) un tā darbību regulē Regulators, līdz ar to sadales pakalpojuma sniegšanā atvērts tirgus klasiskā izpratnē nepastāv. Līdz ar to KP ieskatā SPK sniegtais pakalpojums – elektroenerģijas sadale – atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktajam izņēmumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.

Vienlaikus KP norāda, kaut arī Pašvaldība ir tiesīga noteikt, kurš pakalpojums vai prece atzīstama par stratēģiski svarīgu, kas, galvenokārt, ir atkarīgs no normatīvo aktu regulējuma, ka arī ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem, mainoties tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem, minētais statuss katrā konkrētajā gadījumā ir pārskatāms¹¹.

Attiecībā uz elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu, KP norāda, lai pakalpojums atbilstu VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktajam izņēmumam, publiskai personai ir nepieciešams ne tikai atzīt konkrētu pakalpojumu par stratēģiski svarīgu, bet arī izvērtēt pieejamās alternatīvas, tostarp, vai konkrēto pakalpojumu vienlīdz efektīvi sniedz arī privātie tirgus dalībnieki un vai privātie tirgus dalībnieki ir spējīgi efektīvi nodrošināt konkrētā pakalpojuma pieejamību un tā sniegšanu. KP norāda, ka Latvijā elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumus sniedz pietiekami plašs privāto komersantu loks, kas varētu vienlīdz efektīvi nodrošināt elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu. Līdz ar to KP ieskatā SPK sniegtais elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojums pirmšķietami nebūtu uzskatāms par stratēģiski svarīgu pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, līdz ar to Pašvaldībai būtu jāveic papildus izvērtējums par attiecīgā darbības veida atbilstību kādam no VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem, t.sk. ņemot vērā privāto komersantu viedokļus par to iespēju pilnībā nodrošināt šo pakalpojumu sniegšanu.

Tāpat Pašvaldībai būtu nepieciešams precizēt, konkrēti kādus pakalpojumus SPK nodrošina ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu jomā. Attiecībā uz ārējo un iekšējo ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu apkalpošanas pakalpojumiem (t.sk. būvdarbiem un remontdarbiem), kā arī santehnikas pakalpojumiem, kas tiek sniegti Daugavpils Biznesa parka teritorijā¹², KP ieskatā šādu pakalpojumu sniegšanas tirgū pirmšķietami nevarētu tikt

⁷ Licence Nr.E13014/1, spēkā līdz 19.11.2023.

⁸ Licence Nr.ET0031.

⁹ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2003. gada 20. novembra lēmums Nr. 307 "Par licences izsniegšanu elektroenerģijas sadalei Daugavpils pilsētas pašvaldības sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Sadzīves pakalpojumu kombināts". <https://likumi.lv/ta/id/81456>

¹⁰ Elektroenerģijas tirgus likums. <https://likumi.lv/ta/id/108834>

¹¹ KP, [Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana](#). Informatīvais materiāls, Rīga, 2019, 10.lpp.

¹² <http://sadzive.lv/kombinata-pakalpojumu/biznesa-parka-teritorijas-santehnikie-pakalpojumi-udensapgades-un-kanalizācijas-pakalpojumi/>

konstatēta tirgus nepilnība VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē, kā arī pakalpojums nav uzskatāms par stratēģiski svarīgu VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē. Līdz ar to, lai veicinātu privāto komersantu attīstību un konkurenci reģionā, KP aicina Pašvaldību šo pakalpojumu saņemšanai vērtēt iespēju turpmāk organizēt publiskos iepirkumus.

KP ieskatā arī attiecībā uz nekustamo īpašumu pārvaldīšanas, teritorijas uzkopšanas, zālāju pļaušanas u.c. šāda veida tīrīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu saņemšanu Pašvaldībai būtu jāvērtē iespēja organizēt publiskos iepirkumus, tādējādi SPK pārtraucot šādu pakalpojumu sniegšanu, gadījumā, ja šo pakalpojumu sniegšanu spētu nodrošināt privātais sektors.

Attiecībā uz telpu nomas pakalpojumiem, KP secina, ka šādu pakalpojumu sniegšana nodrošina racionālu un lietderīgu publiskas personas īpašumā esošo neatsavināto nekustamo īpašumu apsaimniekošanu.

Pašvaldības izvērtējumā nav vērtēta SPK statūtos norādītā elektroinstalācijas ierīkošanas pakalpojumu sniegšana. Līdz ar to, Pašvaldībai nepieciešams papildināt izvērtējumu par konkrētā darbības veida atbilstību kādam no VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem.

Apkopojot iepriekšminēto, secināms, ka SPK darbību attiecībā uz pirts pakalpojumu sniegšanu (sociālo funkciju nodrošināšanai), var uzskatīt par tādu, kas novērš tirgus nepilnību VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē. Vienlaikus KP ieskatā, Pašvaldības izvērtējumu būtu nepieciešams papildināt ar vērtējumu par iespējām pirts pakalpojuma sniegšanā iesaistīt privātos pakalpojuma sniedzējus, t.sk. vērtējot iespēju pirts pakalpojumu vietu apsaimniekošanu nodot privātajiem pakalpojumu sniedzējiem.

KP secina, ka SPK darbība deratizācijas un dezinsekcijas pakalpojumu sniegšanas jomā Pašvaldības teritorijā, iespējams, daļēji novērš tirgus nepilnību atbilstoši VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktam. Vienlaikus KP aicina Pašvaldību veikt papildus izvērtējumu, t.sk. ņemot vērā privāto komersantu viedokļus par to iespēju pilnībā nodrošināt šo pakalpojumu sniegšanu Pašvaldības teritorijā.

KP ieskatā SPK sniegtais pakalpojums – elektroenerģijas sadale Ziemeļu rūpniecības zonas teritorijā – atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktajam priekšnoteikumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.

KP ieskatā, SPK sniegtais pakalpojums - elektroenerģijas tirdzniecība Ziemeļu rūpniecības zonas teritorijā - nav uzskatāms par stratēģiski svarīgu Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, līdz ar to Pašvaldībai būtu jāvērtē pakalpojuma sniegšanas nepieciešamība, veicot papildus izvērtējumu, t.sk. ņemot vērā privāto komersantu viedokļus par to iespēju pilnībā nodrošināt šo pakalpojumu sniegšanu.

Tāpat Pašvaldībai būtu jāprecizē, kāda veida pakalpojumus SPK nodrošina ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas jomā, izvērtējot to atbilstību VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem, kā arī jāvērtē elektroinstalācijas ierīkošanas pakalpojumu sniegšanas atbilstība VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem¹³.

KP ieskatā Pašvaldībai būtu jāveicina privāto komersantu darbības attīstība reģionā, tādējādi KP aicina Pašvaldību vērtēt iespēju organizēt publiskos iepirkumus pakalpojumu saņemšanai, kuru sniegšanas tirgū pirmšķietami nevarētu tikt konstatēta tirgus nepilnība (piemēram, īpašumu pārvaldīšana, telpu remontdarbi, elektroinstalācijas ierīkošana, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu būvdarbi un remontdarbi, teritorijas uzkopšana).

Noslēgumā KP aicina pašvaldību un SPK patstāvīgi, ik pēc kāda laika veikt

¹³ Papildus izvērtējums par KP norādītajiem SPK darbības veidiem veicams pēc šī KP viedokļa (atzinuma) saņemšanas un par izvērtējuma rezultātiem informējama KP.

konkurences neitralitātes risku novērtējumu¹⁴, konsultējoties ar komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem (t.sk. pašiem komersantiem), tādējādi novērtējumā gūstot vispilnīgāko un visaptverošāko informāciju. KP norāda, ka minētais konkurences neitralitātes pārkāpumu risku novērtējums ir atzīstams par būtisku ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu, ar kura palīdzību publiskai personai ir iespējams ne tikai identificēt iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumu riskus, bet arī novērst konkurences neitralitātes pārkāpumus.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis

¹⁴ Sīkāka informācija pieejama Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijās. Pieejamas: https://ej.uz/konkurences_neitralitate